

Wotanın kutsu

Suomen
Wagner-seura
30 vuotta

Wotanin kutsu

**Suomen Wagner-seura
30 vuotta**

Wotanin kutsu

Suomen Wagner-seura

30 vuotta

Toimittanut
Robert Storm ja Peter Häggblom

Suomen Wagner-seura ry.
2022

Suomen Wagner-seura ry:n muut kirjat:

Peter Bassett:

Uuden vuosituhannen Ring – Opas Wagnerin Nibelungin sormukseen
Suomentaja: Uolevi Karrakoski, toimittajat: Peter Häggblom ja Jopi Harri,
nidottu 125 sivua, 1.painos 1999. ISBN 952-91-1526-1

Barry Millington: Richard Wagner - Elämä ja teokset

Suomentaja: Jopi Harri. Toimittaja: Peter Häggblom, sidottu 363 sivua.
1.painos 2003. ISBN 952-99184-0-2

© 2022 Suomen Wagner-seura ry.

Kannen suunnittelu ja sisuksen taitto: Robert Storm

Kustantaja: BoD – Books on Demand, Helsinki, Suomi

Valmistaja: BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

ISBN: 978-952-99184-1-6

Omistettu Suomen Wagner-seuran perustajalle
Uolevi Karrakoskelle (1933–2021)

Heikki Virri: **Alkusanat** **Kronikoitsijoita** **on aina ollut**

Hans Sachs'n 3. näytöksen monologi Richard Wagnerin 1500-luvun Nürnbergiin sijoittuvassa teoksessa *Meistersinger von Nürnberg* alkaa seuraavasti:

*Wahn! Wahn!
Überall Wahn!
Wohin ich forschend blick',
in Stadt- und Weltchronik,
den Grund mir aufzufinden,
warum gar bis aufs Blut
die Leut' sich quälen und schinden
in unnütz toller Wut!*

Bayreuthin kaupunki julkaisee vuosittain kuluneen vuoden kronikan. Kaupungin kronikka ulottuu aina vuoteen 1194:

Erste urkundliche Erwähnung des Ortes „Baieroute“ durch Bischof Otto II. von Bamberg.

Suomen Wagner-seuran historia ulottuu 31 vuoden päähän, vuoteen 1991. Nämä yllä olevat esimerkit kuitenkin osoittavat, että tapahtumien kirjaaminen ylös ”zeitnah” eli pian tapahtumien jälkeen, on arvokasta historian tallentamista. Nyt käsissämme oleva historiikki – ”kronikka” – on jo seuran kolmas, mutta se kattaa seuran historian alusta alkaen, itse asiassa jo ennen seuran perustamista olevaan aikaan. Sillä on motivoitu Wagner-seuran perustamisen tarvetta ja kerrottu perustamiseen liittyvistä episodeista.

Suomen Wagner-seura on kasvanut pienestä alusta ”organisesti”, tahdon sanoa sitä, että jäsenet ovat löytäneet meidät pikemminkin kuin me heidät. Ihmisillä on ollut tarve saada tietää enemmän Richard Wagnerin teoksista, Richard Wagnerista itsestään, hänen filosofiastaan, oopperasta

ylipäättään, menneestä eurooppalaisesta kulttuurista. En usko, että kaikki jäsenemme ovat liittyneet seuraamme musiikki edellä. Lukeudun näihin itse. Minua ajoi tarve tutustua saksalaiseen ja eurooppalaiseen hengenelämään ja Richard Wagner oli sinne kuin madonreikä. Kovin kauan ei kulunut kun aloin rakastaa myös hänen musiikkiaan.

Vaikka kasvumme on ollut ”orgaanista” se ei kuitenkaan ole ollut tasais- ta. Olemme kokeneet muutaman voimakkaan muutoksen, ehkä kriisinkin, mutta selvinneet niistä. Näistä voitte lukea tästä teoksesta enemmän.

Mutta nyt meidän on myös katsottava tulevaisuuteen – 20 ja 30 vuoden päähän. Meille kaikille lienee selvää, että 2020-luku on ollut järisyttävä. Koronapandemia alkoi maaliskuussa 2020 ja Venäjän hyökkäys Ukrainaan 24.2.2022. Molemmat ovat järisyttäneet ja järisyttävät turvalliseksi kuvitte- lemaamme arkipäivää. Sitten on vielä edessä taidemuotojen muutos, puhu- mattakaan ilmastonmuutoksesta. Esitetäänkö oopperaa enää 20 vuoden päästä sellaisena kuin olemme tottuneet sitä katsomaan? Millaisia muita esittävän taiteen muotoja odottaa nurkan takana? Me ikäännyimme, miten nuoret jakavat aikansa liveoopperan ja ruutuajan välillä? Uskon, että mis- sioimme kulttuuriyhdistyksenä tulee kestäämään vielä pitkään.

Tässä yhteydessä haluan kiittää yhdistyksemme aktiiveja, jotka ovat vuo- sia jaksaneet pyyteettömästi toimia seuran hyväksi. Lista on pitkä, sekin löy- tyy tästä historiikista. Samoin kiitän uskollista jäsenkuntaamme, joka on aktiivisesti osallistunut tilaisuuksiimme ja matkoillemme.

Erityisesti haluan nyt kiittää tämän teoksen tekijöitä, professori Hannu Salmea ja filosofian maisteri Petri Lavosta, toiminnanjohtajaamme Peter Häggblomia ja Wagneriaanin päätoimittajaa Robert Stormia, samoin kaik- kia teitä, jotka tavalla tai toiselle olette muokanneet ja kommentoineet teks- tiä, taulukoita ja kuvia.

Kiitän myös omasta tahdostaan nimettömänä pysyttelevää mesenaat- tiamme. Ilman hänen myötävaikutustaan tämä teos ei olisi saanut nyt kä- sillä olevaa muotoa.

Naantalissa, 4.8.2022

Heikki Virri

Puheenjohtaja

Richard-Wagner-Verband International e.V.
International Association of the Wagner Societies
Association Internationale des Cercles Richard Wagner
Rainer Fineske | Präsident | President | Président

Berliini, 21.7.2022

Tänä vuonna vietetään Turussa perustetun Suomen Wagner-seuran 30-vuotisjuhlaa.

Seuran perustamista inspiroi erityisesti Tampereella seuran perustamisvuonna esitetty Parsifal ja seura onkin ollut siitä saakka yksi aktiivisimmista Richard-Wagner-Verband Internationalin jäsenistä. Se osallistuu säännöllisesti Richard-Wagner-Stipendienstiftungin toimintaan ja on lähettänyt sinne useita nyttemmin menestyksekkäitä taiteilijoita.

Suomen Wagner-seura noin 890 jäsenineen kuuluu nykyisin maailmanlaajuisesti suurimpiin Wagner-seuroihin ja sen toiminnanjohtaja Peter Häggblom ja puheenjohtaja Heikki Virri ovat pitäneet yllä seuran erityisen aktiivista kansainväistä toimintaa. He molemmat edustavat seuraansa säännöllisesti ja aktiivisesti useissa Richard Wagneriin liittyvissä tapahtumissa ja RWVI:n vuosittaisissa Richard-Wagner-kongresseissa.

Kahdesti vuodessa ilmestyvä jäsenlehti Wagneriaani julkaisee runsaasti artikkeleita suomeksi, englanniksi ja saksaksi. Tämä hieno saavutus lisää seuran mainetta ja suosiota suuresti myös Suomen ulkopuolella.

Toivotan sydämestäni Suomen Wagner-seuralle menestystä ja vakaata kehitystä ja kiitän Richard-Wagner-Verband Internationalin presidenttinä seuraa aina hyvästä, sydämellisestä ja vireästä yhteistyöstä sekä toivon tulevaisuudessakin tapaamisia Suomen Wagner-seuran hallituksen ja jäsenten kanssa Richard Wagnerin ja oopperan maailmassa.

Sydämellisin terveisin

Rainer Fineske
Presidentti, RWVI

Suomennos: Heikki Virri

30 vuotta Suomen Wagner-seuraa merkitsee: 30 vuotta väsymätöntä panostusta Richard Wagnerin musiikkiin. Vuodesta 1991 lähtien Suomen Wagner-seura on levittänyt innostusta Bayreuthin mestarin teoksiin ja siten edistänyt Suomessa yhä kasvavaa kiinnostusta Wagnerin musiikkiin.

Esitelmien, koti- ja ulkomaille suuntautuvien oopperamatkojen järjestämisen sekä säännönmukaisesti ilmestyvän jäsenlehden Wagneriaani julkaisemisen ohella Suomen Wagner-seura on omistautunut alusta alkaen intensiivisesti tukemaan Richard-Wagner-Stipendienstiftungin toimintaa ja siten osallistunut nuorten taiteilijoiden kehitykseen.

Richard Wagnerin itsensä vuonna 1882 perustaman Richard-Wagner-Stipendienstiftungin alusta lukien on säätiö 139 vuoden aikana mahdollistanut 20.633 eripuolilta maailmaa tulleen nuoren taiteilijan vierailun Bayreuthin musiikkijuhlilla. 34 näistä lahjakkaista stipendiaateista on Suomen Wagner-seuran lähettämiä, mukaan lukien arvostetut nimet kuten Johanna Rusanen, Jyrki Anttila, Juha Uusitalo ja useat muut.

Suomen Wagner-seura siten lähettänyt huomattavan osan lupaavista stipendiaateista Bayreuthiin ja näin täyttänyt hienosti kaikkien Richard Wagner-seurojen sääntömääräisen tehtävän tukea aktiivisesti stipendisäätiötä.

Pitkäaikaisena Richard-Wagner-Stipendienstiftungin toiminnanjohtajana kiitän sen vuoksi Suomen Wagner-seuraa ja sen puheenjohtaja Heikki Virriä ja toiminnanjohtaja Peter Häggblomia ammattimaisesta ja sitoutuneesta työstä, onnittelen sydämellisesti seuran 30-vuotisjuhlia ja toivotan tuleville vuosille intoa ja paloa sekä riemukkaita hetkiä Richard Wagnerin suurenmoisen musiikin parissa.

Mit herzlichen Grüßen aus Bayreuth,

Stefan Specht

Suomennos: Heikki Virri

Sisälllys

Heikki Virri: Alkusanat	I
Rainer Fineske: RWVI:n tervehdys	III
Stefan Specht: Richard-Wagner-Stipendstiftungin tervehdys	IV

Osa 1

Hannu Salmi ja Petri Lavonen:

Wotanin kutsu – Suomen Wagner-seura 30 vuotta	1
--	---

1. Suomen Wagner-seuran synty

Suomalaisen Wagner-harrastuksen jäljillä	4
Parsifal innoittajana	8
Pelkoja ja ennakkoluuloja	12
Seura ryhtyy toimintaan	14

2. Toimintamuodot hahmottuvat 1991–1993

Suuntaviivoja tulevaisuudelle	16
Kansainvälinen toiminta käynnistyy	19
Julkaisutoiminta alkaa	21

3. Kulttuurijärjestö vakiintuu 1994–2000

Vahvaksi toimijaksi	24
Jäsenmäärän nousu	28
Tiedonkulkua – ja tiedonjanoa	29
Kriisin kautta tulevaisuuteen	32

4. Uudelle vuosituhannele 2001–2006

Sääntöjen päivitystä ja uusia tuulia	34
Jäsenmäärä kasvaa edelleen	37
Matkoja, kansainvälisiä kontakteja ja tapahtumia	40
Vuosi 2006 huipentuu 15-vuotisjuhliin	45

5. Haasteiden edessä 2007–2013

Vakiintunut toimija	48
Seuran 20-vuotisjuhlalat.....	52
Vanhaa ja uutta viestintää	56
Kattojärjestökriisi	59
Hyvästi Bayreuth!	61
Vilkasta matkailua ja kansainvälisyyttä	62
Richard Wagnerin 200-vuotisjuhlavuosi 2013.....	65

6. Kohti Reininkultaa 2014–2019

Kasvupyrähdys.....	68
Sosiaalisen median harppaus	68
Dahlhausin klassikkoteos suomeksi.....	70
Neljännesvuosisata!	70
Stipendiaattitoimintaa voimistetaan.....	76
Kansainvälinen kriisi väistyy	77

7. Pandemia ja avoin tulevaisuus 2020–2022

Poikkeustila	80
Katse tulevaisuuteen	83
Lopuksi	84

Viitteet	86
----------------	----

Liite 1. Suomen Wagner-seuran matkat ulkomaille 1993–2022.....	92
--	----

Liite 2. Suomen Wagner-seuran jäsenmatkat kotimaassa 1993–2022	96
--	----

Liite 3. Suomen Wagner-seuran jäsentilaisuudet 1991–2021	102
--	-----

Osa 2

Artikkeleita Wagneriaani-lehdestä vuosilta 1992–2022	131
---	------------

Uolevi Karrakoski: Harrastelijan mietteitä Wagnerin orkesterista (1992)	132
---	-----

Eero Tarasti: Onko Wagnerin johtoihteilla systeemi? (1996)	138
--	-----

H. K. Riikonen: Wagner, kreikkalainen myytti ja tragedia (1996)	162
---	-----

<i>Hannu Salmi: Salonkikonsertteja ja yhdistystoimintaa (1998)</i>	180
<i>Loge: Tähän on tultu (1998)</i>	204
<i>Jopi Harri: Richard Wagnerin vaikutus Arnold Schönbergin säveltäjäpersoonaan ja tuotantoon (1998)</i>	206
<i>Uolevi Karrakoski: Bernard Shaw Wagner-kriittikona (1999)</i>	228
<i>Matti Lehtonen: Aika ei syö Ringin tehoa (2000)</i>	234
<i>Götz Friedrich: Oopperan olemuksesta (2000)</i>	249
<i>Jopi Harri: Bayreuth ja uusi Sormus (2000)</i>	250
<i>Heikki Virri: Internationaler Wagner Kongress Freiburg – matkakertomus (2001)</i>	268
<i>Annikki Juhakoski: Muisteluita SWS:n 10-vuotisjuhlista (2002)</i>	278
<i>Peter Bassett: Parsifal ja myötätunnon filosofia (2002)</i>	288
<i>Matti Lehtonen: Uolevi Karrakoski 70 (2003)</i>	294
<i>Eero Tarasti: Bajerin satukuninkaan linnat – mitä ne meille kertovat? (2003)</i>	298
<i>Saila Luoma: Wagner ja Verdi (2004)</i>	316
<i>Martti Parkkari: Lentävä hollantilainen -seminaari täysin purjein (2005)</i>	324
<i>Matti Lehtonen: Leif Segerstam ja ulottuvuuksien laajeneminen (2005)</i>	328
<i>Klaus Billand: Nibelungin sormus Bayreuthissa (2006)</i>	332
<i>Robert Storm: Martti Parkkari 70 vuotta (2009)</i>	340
<i>Martti Parkkari: Säveltäjä M. Kokkonen Bayreuthissa (2009)</i>	344
<i>Jenni Lähtilä: Stipendiaattina Bayreuthissa (2009)</i>	346
<i>Riitta-Liisa Mäkipaasi: Jorma Hynninen – sinivalkoinen ääni (2009)</i>	352
<i>Peter Häggblom: Suomen Wagner-seuran matkoja..... ja muita tapahtumia 1991–1997 (2011)</i>	356
<i>Sirkka Saarinen: Erlissä ei oleennainen unohdu (2013)</i>	376
<i>Joel Haahtela: Parsifal eli miksi Wagnerin musiikki vaikuttaa (2013)</i>	384
<i>Robert Storm: Markku Lulli-Seppälä 70 vuotta (2015)</i>	392
<i>Uolevi Karrakoski: Nürnbergin mestarilaulajat Suomalaisessa oopperassa 1950</i>	398
<i>Paula Nurmentaus: Villa Wahnfried on menettänyt historian havinan (2015)</i>	402
<i>Paula Nurmentaus: Bayreuthin Lasten Ring ensimmäiseksi Suomeen (2019)</i>	408
<i>Margareta Haverinen: Wagnerin aikakäsitys teoksessa Der Ring des Nibelungen (2020)</i> ..	414
<i>Jan Granberg: Wagnerin ranskalainen visiitti Rossinin luona (2021)</i>	422
<i>Matti Lehtonen: Valkyyria ratsasti komeasti kirkkoon (2022)</i>	430
 <i>Liite. Suomen Wagner-seura 1991–2022 jäsenjulkaisun</i>	434
<i>Wagneriaanin n:o 1–55 kannet ja sisällysluettelot</i>	

OSA 1

Hannu Salmi ja Petri Lavonen:

Wotanin kutsu

**Suomen Wagner-seura
30 vuotta**

Suomen Wagner-seura ry. perustettiin vuonna 1991. Sen tarkoituksena on tehdä tunnetuksi Richard Wagnerin tuotantoa. Seura järjestää luentotilaisuuksia ja oopperamatkoja sekä julkaisee Wagneriaani-lehteä. Toimintaan kuuluu myös stipendien jakaminen nuorille taiteilijoille Bayreuthin Wagner-festivaaleille tehtävää matkaa varten. Suomen Wagner-seuraan kuuluu vuonna 2022 noin 900 jäsentä. Se on kolmanneksi suurin maailman kaikista noin 130 Wagner-seurasta.

Tämän kirjan ensimmäinen osa on Hannu Salmen ja Petri Lavo-
sen kirjoittama Suomen Wagner-seuran
30-vuotishistoriikki. Toinen osa on kokoel-
ma Wagneriaani-leh-
dessä vuosina 1992-
2022 julkaistuja artik-
keleita.

Kansi: Robert Storm
Etukannen kuva:
Ralph Larman (Tommi
Hakala Wotanin roolissa
Suomen Kansallisoopperan
Reininkullassa vuonna 2019)
Takakansi: Richard Wagner
Cäsar Willichin maalamana.
Bayreuthin festivaaleilla 2022
Paula Virri, Suomen Wagner-
seuran puheenjohtaja Heikki
Virri, toiminnanjohtaja Peter
Hägglblom, Paula Nurmentaus.

ISBN: 978-952-99184-1-6

